

Лабораторийн ажил 5. INNER, LEFT, RIGHT холболт, SUBQUERY

Даалгавар-1

Оюутан бүр Бие даалтын ажлаар сонгосон сэдвийн дагуу байгуулсан ӨС схемийг ашиглаж ,
файлаа үргэлжлүүлж Функционал шаардлага дээр тодорхойлсон мэдээлэл шүүж, жагсааж
гаргах хэсгийн Квери/query бүтээж даалгавараа гүйцэтгэнэ

- Бие Даалт №1 дээр үүсгэсэн (Лавлах хүснэгтүүдэд бүх бичлэгийг оруулсан байх -Бодит
утгууд оруулна) скрипт файлыг хуулж Лаборатори №5 файл үүсгэ
- Лаборатори №5 скрипт файлыг ажиллуулж ӨС-г үүсгэ

Даалгавар-2

БД-н Функционал шаардлага дээр тодорхойлсон мэдээлэл шүүж, жагсааж гаргах хэсгийн
Кверийг **INNER JOIN, LEFT JOIN, RIGHT JOIN** ашиглаж бүтээх

- Хоёр түүнээс олон хүснэгтийг / INNER JOIN, LEFT JOIN, RIGHT JOIN / холбож мэдээллийг
харуулах
- INNER JOIN, LEFT JOIN, RIGHT JOIN – **Тус бүр дор хаяж нэг ширхэг квери бүтээнэ**

Даалгавар-3

БД-н Функционал шаардлага дээр тодорхойлсон мэдээлэл шүүж гаргах хэсгийн Кверийг **WHERE
хэсэгт SUB QUERY** ашиглаж бүтээх

- Мэдээллийг шүүж харуулах хэсэгт **SUB QUERY** ашиглах
- Ж:Менежер төрөлтэй ажилчдыг харах
`select id,name,phone, address from Employee`
`WHERE emp_type_id=(select t_id from Employee_type where type='Manager')`
- Дор хаяж хоёр ширхэг квери бүтээнэ

Даалгавар-4

БД-н Функционал шаардлага дээр тодорхойлсон мэдээлэл шүүж, жагсааж гаргах хэсгийн
Кверийг **Холбох /JOIN/ хэсэгт SUB QUERY** ашиглаж бүтээх

- Холболт /JOIN / хийх хэсэгт ХҮСНЭГТ_ЭХ эсвэл ХҮСНЭГТ_ОХИН хүснэгтийг SUB QUERY
ашиглаж бүтээх
- Ж:Менежер төрөлтэй ажилчдыг харах
`select e.id, e.name, e.phone, e.address, t.type from Employee as e JOIN`
`(select t_id, type from Employee_type where type='Manager') as t`
`on e.emp_type_id=t.t_id`
- Дор хаяж хоёр ширхэг квери бүтээнэ

Хугацаа

Лабораторийн цаг дээр үзүүлнэ.

Гүйцэтгэж хамгаалах шаардлага

- Лабораторийн ажил №5 скрипт файлаас ӨС-ийн үүсгэх, өгөгдөл нэмэх хэсгийг ажиллуулна
- Даалгавар №1 INNER JOIN, LEFT JOIN, RIGHT JOIN ашиглаж бүтээсэн кверийг ажиллуулж тайлбарлах
- Даалгавар №2 Мэдээлэл шүүж WHERE хэсэгт SUB QUERY ашиглаж бүтээсэн кверийг ажиллуулж тайлбарлах
- Даалгавар №2 Холбох /JOIN/ хэсэгт SUB QUERY ашиглаж бүтээсэн кверийг ажиллуулж тайлбарлах

Нэмэлт материал

Онолын хэсэг, жишээ

Жишээнд ашиглагдах **Genders** болон **Persons** хүснэгтүүдийг үүсгэе.

```
CREATE TABLE Genders (  
    GenderID INT NOT NULL AUTO_INCREMENT,  
    Gender VARCHAR(15),  
    CONSTRAINT PK_Genders PRIMARY KEY (GenderID)  
);
```

```
INSERT INTO Genders(Gender)  
VALUES('Male'),('Female'),('Unknown');
```

```
CREATE TABLE Persons  
(  
    PersonID int not null auto_increment,  
    FirstName varchar(20),  
    LastName varchar(20),  
    GenderID int,  
    CONSTRAINT PK_Persons PRIMARY KEY(PersonID)  
);  
Үүсгэсэн хүснэгтүүддээ өгөгдөл оруулна.
```

Жишээ1: INNER JOIN.

Inner join холболтын үр дүнд эх болон охин харьцааны түлхүүрийн утга тэнцүү байх бүх бичлэгүүд гарна.

Хэрэв аль нэг хүснэгтийн утга хоосон /NULL/ байвал үр дүнгийн хүснэгтэнд гарахгүй.

```
SELECT Persons.PersonID, Persons.FirstName,  
        Persons.LastName, Genders.GenderID, Genders.Gender  
FROM Persons INNER JOIN Genders  
ON Persons.GenderID = Genders.GenderID;
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

	PersonID	FirstName	LastName	GenderID	Gender
▶	1	John	Franks	1	Male
	2	Peter	Sonnens	1	Male
	4	Mary	Shambers	2	Female
	5	Chryssa	Lurie	2	Female
	6	Hellah	Zanogh	3	Unknown
	7	Olympia	Sumners	2	Female
	8	Roberta	Jerseys	2	Female

Бүх багана болон түлхүүрийн утгуудыг гаргаж үзье:

```
SELECT * FROM Persons INNER JOIN Genders
ON Persons.GenderID = Genders.GenderID;
```

	PersonID	FirstName	LastName	GenderID	GenderID	Gender
▶	1	John	Franks	1	1	Male
	2	Peter	Sonnens	1	1	Male
	4	Mary	Shambers	2	2	Female
	5	Chryssa	Lurie	2	2	Female
	6	Hellah	Zanogh	3	3	Unknown
	7	Olympia	Sumners	2	2	Female
	8	Roberta	Jerseys	2	2	Female

Жишээ 2. LEFT OUTER JOIN.

Left outer join холболт нь Гадаад түлхүүрээр холбоостой хүснэгтийн зүүн хүснэгт /JOIN - ны зүүн талд байрлах- хүснэгт№1/ бүх болон түлхүүрийн утга тэнцүү холбоостой бичлэгүүдийг харуулах ба гадаад түлхүүр нь утгагүй хоосон байгаа бичлэгүүд NULL утгатай болно.

```
SELECT Persons.PersonID, Persons.FirstName,
Persons.LastName, Genders.GenderID, Genders.Gender
FROM Persons LEFT OUTER JOIN Genders
ON Persons.GenderID = Genders.GenderID;
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

	PersonID	FirstName	LastName	GenderID	Gender
▶	1	John	Franks	1	Male
	2	Peter	Sonnens	1	Male
	3	Leslie	Aronson	NULL	NULL
	4	Mary	Shambers	2	Female
	5	Chryssa	Lurie	2	Female
	6	Hellah	Zanogh	3	Unknown
	7	Olympia	Sumners	2	Female
	8	Roberta	Jerseys	2	Female
	9	Helene	Campo	NULL	NULL

Жишээ 3: RIGHT OUTER JOIN.

Right outer join холболт нь нь Гадаад түлхүүрээр холбоостой хүснэгтийн баруун хүснэгтийн /JOIN -ны баруун талд байрлах- хүснэгт№2/ бүх болон түлхүүрийн утга тэнцүү холбоостой бичлэгүүдийг харуулах ба гадаад түлхүүр нь утгагүй хоосон байгаа бичлэгүүд NULL утгатай болно.

```
SELECT Persons.PersonID, Persons.FirstName,
       Persons.LastName, Genders.GenderID, Genders.Gender
FROM Persons RIGHT JOIN Genders
       ON Persons.GenderID = Genders.GenderID;
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

Хүснэгт 2ш мөр бичлэгтэй гэж үзвэл

insert into Persons Values(null,'John', 'Franks', 1);

insert into Persons Values(null,'Peter', 'Sonnens', 1);

	PersonID	FirstName	LastName	GenderID	Gender
▶	2	Peter	Sonnens	1	Male
	1	John	Franks	1	Male
	NULL	NULL	NULL	2	Female
	NULL	NULL	NULL	3	Unknown

Жишээ 4: CSROSS JOIN.

Холболт хийгдсэн 2 хүснэгтийн хоёулангийнх нь бүх бичлэгийг харуулах ба эх харьцааны бичлэг тус бүр нь охин харьцааны хэдэн бичлэгтэй холбогдож байгааг харуулна.

Энэ холболтын үед 2 харьцаанд хоёуланд нь ижил бичлэг байх шаардлагагүй.

```
SELECT Persons.PersonID, Persons.FirstName,
       Persons.LastName, Genders.GenderID, Genders.Gender
FROM Persons CROSS JOIN Genders
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

Хүснэгтүүд 2ш, 3ш мөр бичлэгтэй гэж үзвэл-Жишээ 3тай ижил

	PersonID	FirstName	LastName	GenderID	Gender
▶	2	Peter	Sonnens	1	Male
	1	John	Franks	1	Male
	2	Peter	Sonnens	2	Female
	1	John	Franks	2	Female
	2	Peter	Sonnens	3	Unknown
	1	John	Franks	3	Unknown

Жишээ 5: Self join

Нэг хүснэгт өөрийг нь өөртэй нь холбож ашиглах хэлбэр юм. Хүснэгтийг өөртэй нь холбохын тулд уг хүснэгтдээ 2 өөр alias нэр өгнө.

Ажилтан бүрийн даргын нэрийг харъя:

Өгөгдсөн хүснэгт

employee	
emp_id INT	
emp_name VARCHAR(255)	
emp_report_to INT	
Indexes	

emp_id	emp_name	emp_report_to
5	boss1	NULL
6	emp1	5
7	emp2	5
8	boss2	NULL
9	emp3	8

```
SELECT emp.emp_name , boss.emp_name AS boss
      FROM employee boss INNER JOIN employee emp
      ON boss.emp_id = emp.emp_report_to;
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

emp_name	boss
emp1	boss1
emp2	boss1
emp3	boss2

Жишээ: per_id=3 байх хүнтэй ижил улсад амьдардаг хүмүүсийн мэдээллийг харах

2 аргаар гаргаж болно:

- Subquery
- Self Join

Person хүснэгт:

per_id	per_first_name	per_last_name	per_dob	per_pert_id	per_ctr_id
1	first1	last1	NULL	1	1
2	first2	last_name2	1980-01-01	1	2
3	first3	last_name3	NULL	NULL	1

self join ашиглан хялбарчлах:

```
SELECT * FROM person p1 INNER JOIN person p2
      ON p1.per_ctr_id = p2.per_ctr_id
      WHERE p2.per_id= 3
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

per_id	per_first_name	per_last_name	per_dob	per_pert_id	per_ctr_id	per_id	per_first_name	per_last_name	per_dob	per_pert_id
1	first1	last1	NULL	1	1	3	first3	last_name3	NULL	NULL
3	first3	last_name3	NULL	NULL	1	3	first3	last_name3	NULL	NULL

Sub query: ашиглан хялбарчлах:

```
SELECT * FROM person
WHERE per_ctr_id IN
(SELECT per_ctr_id FROM person WHERE per_id=3);
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

per_id	per_first_name	per_last_name	per_dob	per_pert_id	per_ctr_id
1	first1	last1	NULL	1	1
3	first3	last_name3	NULL	NULL	1

Subquery ашиглах

Өгөгдсөн хүснэгт

ORDERS table

	emp_id	emp_name
▶	1	emp1
	2	emp2
	3	emp3
	4	last1
	5	last2
*	NULL	NULL

Employee table

	emp_id	emp_name	emp_gender	emp_address	emp_phone
▶	1	emp1	1	mgl ub	9999
	2	emp2	2	mgl ub	8888
	3	emp3	1	mgl ub	7777
	4	last1	1	mgl ub	8888
	5	last2	2	mgl ub	8888

Person table

	per_id	per_first_name	per_last_name	per_dob
▶	1	first1	last1	NULL
	2	first2	last2	1980-01-01
	3	first1	last1	NULL
	4	first2	last2	1980-01-01
	5	first2	last2	1980-01-01
	6	first2	last2	1980-01-01
	7	first2	last2	1980-01-01
	8	first2	last2	NULL

Buy table

	buy_id	buy_bok_id	buy_qty	buy_ord_id
▶	1	1	2	1
	2	2	1	2
	3	2	2	1
	4	1	1	1
	5	2	1	1

Жишээ 5:

Person хүснэгт дэх per_last_name-тэй ижил нэртэй хүмүүсийг
Employee хүснэгтээс харуулах:

```
SELECT * FROM employee
      WHERE emp_name IN
            (SELECT per_last_name FROM person);
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

	emp_id	emp_name	emp_gender	emp_address	emp_phone
▶	4	last1	1	mgl ub	8888
	5	last2	2	mgl ub	8888
*	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

Жишээ 6:

Хамгийн их тоогоор захиалсан захиалгыг харах:

```
SELECT *FROM orders
      WHERE ord_id =
            (SELECT buy_ord_id FROM buy ORDER BY buy_qty DESC LIMIT 1);
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

	ord_id	ord_date	ord_emp_id	ord_per_id
▶	1	2012-04-10	2	1
*	NULL	NULL	NULL	NULL

Жишээ 7:

Хамгийн бага үнэтэй, хамгийн бага тоо хэмжээтэй захиалгыг харах :

odr_numb	odr_cus_id	odr_unit_price	odr_quantity
1	1	10.00	1
2	2	10.00	3
3	1	5.00	1

```
SELECT * FROM orders
      WHERE (odr_unit_price,odr_quantity) IN
            (SELECT MIN(odr_unit_price),MIN(odr_quantity) FROM orders);
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

odr_numb	odr_cus_id	odr_unit_price	odr_quantity
1	1	10.00	1

Жишээ 8 - Join:

Хамгийн их тоогоор захиалсан 3ш захиалгыг харах:

```
SELECT * FROM orders join
(SELECT buy_ord_id, buy_qty FROM buy ORDER BY buy_qty DESC LIMIT 3) as b
on orders.ord_id=b.buy_ord_id
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

	ord_id	ord_date	ord_emp_id	ord_per_id	buy_ord_id	buy_qty
▶	1	2012-04-10	2	1	1	2
	1	2012-04-10	2	1	1	2
	2	2012-04-09	1	2	2	1

Жишээ 9 – Join nested:

Хамгийн их тоогоор захиалсан 3ш захиалгын ажилтанг харах:

```
SELECT * from employee join
(SELECT ord_emp_id, buy_qty FROM orders join buy on
orders.ord_id=buy.buy_ord_id ORDER BY buy_qty DESC LIMIT 3)
as b on employee.emp_id = b.ord_emp_id;
```

Үр дүнгийн хүснэгт:

	emp_id	emp_name	emp_gender	emp_address	emp_phone	ord_emp_id	buy_qty
▶	2	emp2	2	mgl ub	8888	2	2
	2	emp2	2	mgl ub	8888	2	2
	2	emp2	2	mgl ub	8888	2	1